

Osavuosisikatsaus 1-3/2018

Mikkeli | Pieksämäki | Juva

www.esedu.fi

Sisältö

1	Johdanto	3
2	Opiskelijamäärät ja muut toiminnalliset mittarit	4
3	Katsaus 2018 toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen	6
4	Talouden tunnusluvut.....	10

1 Johdanto

Uusi ammatillisen koulutuksen ja rahoituksen lainsäädäntö astui voimaan 1.1.2018. Maakunnallisesti kohdennetut tavoitteellisen opiskelijavuodet jäivät alle sen, mitä maakunnan neuvotteluryhmä Esedulle esitti ja alkuperäisestä talousarviosta jäi puuttumaan noin 100.000 euroa tuloja. Etelä-Savon Koulutus Oy:lla on vielä KasvuEsedun kautta ennen lakimuutosta tehdyillä hankintasopimuksilla toteutettavan tutkintotavoitteisen työvoimakoulutuksen loppueriä, jotka tuovat lisätuloja mutta kuitenkin pääosin päättyvät 1.1.2019 mennessä. Tätä osavuosikatsausta kirjoitettaessa odotetaan edelleen mm. suoritusrahoituksen raportointiin liittyviä yksityiskohtia. Edelleen epäselvää on, millaiseksi rahoitus tulevaisuudessa muodostuu, koska uudessa rahoitusmallissa sekä perus- että suoritusrahoitus ovat suhteellisia, jolloin koko valtakunnan ammatillisen koulutuksen toimijat epäsuorasti vaikuttavat myös Etelä-Savoon. Rahoitusmuutos tulee voimaan asteittain.

Sopeuttamista on edelleen ennakkoiden jatkettava. Koska yhtiön taseessa ei ole rakennuksia, vaan ainoastaan opetuksessa käytettävät koneet ja laitteet, kohdistuu sopeuttamistarpeista väistämättä osuus tilojen ja ostettavien palveluiden lisäksi myös henkilöstökuluihin. Tarvittava sopeuttaminen pyritään kohdentamaan henkilöstökuluihin maltillisesti, toimintaa ja kehittämistä vaarantamatta. Tilakuluja saadaan myös hiukan alemmalle tasolle omaa tilankäyttöä tiivistämällä, lisäämällä ulkopuolisia vuokralaisia jakamaan ja yhteiskäyttämään ammattiopiston käyttämiä tiloja. Tavoitteena on noin 0,5 miljoonaa euroa pienemmät tilakustannukset vuoteen 2017 verrattuna. Tilojen yhteiskäytön osalta kumppanuudet rakennetaan siten, että haetaan myös vahvaa toiminnallista synergiaetua.

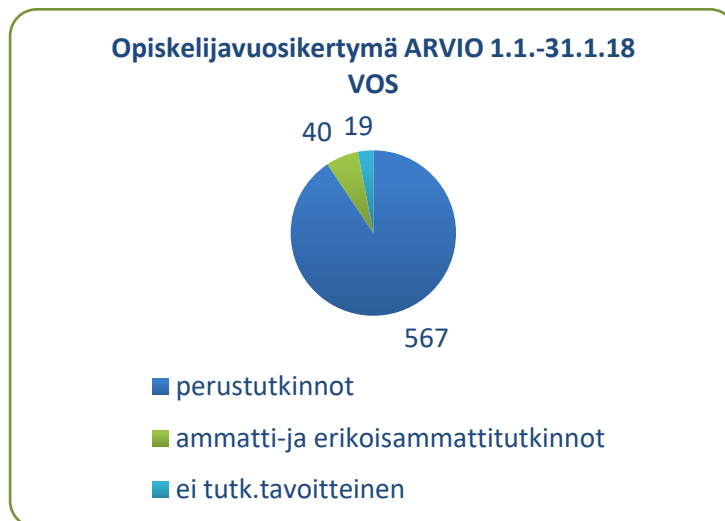
Toimintaa pyritään uudistamaan kehittämällä ansaintalogiikkaa, vahvistamalla koulutuspalveluiden laatua ja vetovoimaa. Ansainta- ja toimintalogiikan muuttuminen edellyttää muutoksia sekä operatiivisessa johtamisessa että toiminnan organisoinnissa. Esedu hakee uusia mahdollisuuksia myös KasvuEsedu Oy:n toiminnan kautta. Tavoitteena on vahvistaa Esedu-konsernin roolia alueen elinvoiman ja kehittymisen edistäjänä. Vuosien 2018 – 2019 aikana on tarkoitus osana omistajakaupunkien konsernirakenteen kehittämistä vastata ammatillisen osaamisen kehittymisen osalta myös maakunnille vuonna 2020 siirtyvien kasvupalveluiden tuottamisesta

Esedu on alueensa menestyksen avaintekijä.

2 Opiskelijamäärät ja muut toiminnalliset mittarit

Vuoden 2018 alusta voimaan astunut ammatillisen toisen asteen uudistetun rahoitusjärjestelmän perus- ja suoriterahoitus perustuu opiskelijavuosiin, suoritettuihin tutkintoihin ja tutkinnon osiin. Vaikuttavuusrahoitus perustuu valmistuneiden opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen (10 %), opiskelijapalautteeseen (2,5 %) ja työelämäpalautteeseen 2,5 %.

Rahoituksen muutos muuttaa opiskelijamäärien laskentaa, koska tammi- ja syyskuun opiskelijamäärien laskentapäivät poistuvat ja merkitykselliseksi nousee opiskelijavuosien laskeminen. Opiskelijavuosi on tavoitteellinen ja ohjattu opiskelu-aika, jolloin opiskelija osallistuu henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti koulutuksen järjestäjän eri oppimisympäristöissä tai työpaikalla järjestettävään koulutukseen, joka perustuu oppisopimukseen tai koulutussopimukseen. Koulutuksen järjestäjän tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä perusrahoituksen perusteena määrätään OKM:n suoritepäätöksellä.

Ammattiopistossa toteutui raportointikaudella arviolta 626 opiskelijavuotta (tavoitteelliset opiskelijavuodet 2724, josta arvioitu toteutuma 23 %). Tarkka toteutumaluku edellyttää vielä Opetushallituksen laskentaa koskevaa ohjeistusta. Valtionosuusrahoituksella ammatillista perustutkintoa suorittavien opiskelijoiden kokonaismäärä oli tammikuussa 2328 (oppilaitos- ja oppisopimusmuotoisesti). Lisäksi ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa (Valma) oli 36 opiskelijaa. Ammatti- tai erikoisammattitutkintoa suorittavia opiskelijoita oli 311 (oppilaitos- ja oppisopimusmuotoisesti), joista omaehtoiset opiskelijat (194) opiskelijat ovat pääosin työn ohella opiskelevia sivutoimisia opiskelijoita. Kahden tutkinnon opiskelijoita oli tammikuussa 102 ja erityisopiskelijoita oli 300 eli 13,7 % perustutkinto-opiskelijoista.

Näiden lisäksi Esedu osti toisilta koulutuksenjärjestäjiltä perustutkintokoulutusta 29 opiskelijalle ja ammatti- tai erikoisammattitutkintokoulutusta 164 opiskelijalle.

Työvoimakoulutuksessa perustutkinto-opiskelijoita oli tammikuussa 105 ja ammatti- tai erikoisammattitutkinto-opiskelijoita 32. Näistä opiskelijoista 23 oli valtionosuusrahoituksella opiskelevia ja 114 on KasvuEsedun opiskelijoita. KasvuEsedu tuotti raportointikaudella yhteensä 54,6 opiskelijavuotta. KasvuEsedun toimintaan kuuluvat opiskelijavuodet eivät oikeuta valtionosuusrahoitukseen.

Esedulla oli tänä vuonna yhteishaussa tarjolla 611 perustutkinnon aloituspaikkaa, mikä oli 27 paikkaa vähemmän kuin vuonna 2017. Aloituspaikoista oli Mikkelissä 451 ja Pieksämäellä 144 paikkaa. Lisäksi Savonlinnassa oli metsäkoneenkuljettajakoulutukseen tarjolla 16 Esedun aloituspaikkaa.

Yhteishaun hakijamäärät laskivat hieman edellisvuoteen verrattuna. Eseduun oli toisen asteen yhteishaussa 567 ensisijaista hakijaa, mikä on 26 hakijaa vähemmän kuin viime vuonna. Vetovoimaluku säilyi vuoden 2017 tasolla ja oli 0,93. Ensisijaisten hakijoiden määrä laski Esedussa noin 4,4 %:a viime vuoteen verrattuna.

Yhteishaku	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aloituspaikat	841	882	724	657	638	611
1. sijaiset hakijat	827	721	577	645	593	567
Vetovoimaluku	0,98	0,82	0,80	0,98	0,93	0,93

Eniten hakijoita oli metsäkonealalle, ensisijaisia hakijoita oli yli sata. Toiseksi eniten ensisijaisia hakijoita oli sosiaali- ja terveystieteiden perustutkintoon ja kolmanneksi suosituin oli hius- ja kauneudenhoitoala.

Eri hakukohteista eniten hakijoita suhteessa aloituspaikkoihin oli perustason ensihoitoon. Perustason ensihoito on sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinnon osaamisala, joka oli tänä vuonna ensimmäistä kertaa haussa omana hakukohteenaan. Aikaisempina vuosina ensihoitoon on hakeuduttu lähihoitajakoulutuksen kautta. Perustason ensihoidon jokaista haussa ollutta paikkaa kohden oli 2,33 hakijaa. Perustason ensihoitoon on 12 aloituspaikkaa, joihin oli 28 ensisijaista hakijaa.

Pieksämäellä haussa olevien koulutusten hakijamäärät nousivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Pieksämäen koulutuksiin oli 141 ensisijaista hakijaa (vuonna 2017: 139). Aloituspaikkoja Pieksämäellä on tänä vuonna vähemmän kuin vuonna 2017. Siksi Pieksämäen koulutusten vetovoima nousi viime vuodesta. Aloituspaikkoja Pieksämäellä on tänä vuonna 144.

Pieksämäellä suosituin koulutusala hakijamäärän perusteella oli metsäkoneala, johon oli 28 ensisijaista hakijaa (vuonna 2017: 32). Metsäkoneenkuljettajakoulutus on ollut Pieksämäen suosituin koulutusala jo usean vuoden ajan. Toiseksi suosituin Pieksämäen aloista oli hius- ja kauneudenhoitoala.

Opiskelijoiden henkilökohtaiset opiskelusuunnitelmat mahdollistavat tutkinnon suorittamisen aikaisempaa yksilöllisemmän aikataulun mukaan. Maaliskuun loppuun mennessä tutkintoja on suoritettu seuraavasti:

- perustutkintoja yhteensä 254, joista oppisopimuksella 25
- ammattitutkintoja yhteensä 40, joista oppisopimuksella 6
- erikoisammattitutkintoja yhteensä 23, joista oppisopimuksella 9

3 Katsaus 2018 toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen

Esedu on laaja-alainen ja ketterin toisen asteen kouluttaja ja aluekehittäjä

TAVOITTEET: Vuoden 2018 toiminnallisissa tavoitteissa on sitouduttu siihen, että kartoitamme aktiivisesti työelämän osaamistarpeita ja teemme kaikilla aloilla tavoitteellista yhteistyötä työelämäfoorumeilla. Osaamisen kehittämisen malleja kehitetään yhdessä työelämän kanssa ja opettajat tekevät enemmän yhteistyötä työelämän kanssa. Venäjä-vienin toimintasuunnitelman toimeenpano on käynnissä ja koulutusvientilupa käytössä. Pajatoiminnan toimintasuunnitelma valmistuu ja luomme myös mallin uraohjaukseen.

Olemme asettaneet tavoitteeksi tehdä 100 yritysten ja työyhteisöjen osaamiskartoitusta vuonna 2018 ja ne ovat käynnistyneet raportointikauden aikana. Puolet näistä toteuttaa ammattiopisto mm. opettajien työelämäjaksojen yhteydessä ja puolet toteuttaa KasvuEsedu osana myynnin ja tuotekehityksen toimintaa. Ammattiopiston kohdeyritykset on valittu niiltä aloilta, joilta valmistuneiden työllistymisessä on analysoitu olevan eniten haasteita. Näiden kartoitusten tavoitteena on parantaa koulutuksen työelämävastaavuutta ja sen kautta Esedun toiminnan vaikuttavuutta.

KasvuEsedu Oy on aloittanut ensimmäisen kokonaisen toimintavuotensa. Esedun hallinnoimat työvoimakoulutuksen hankintasopimukset on siirretty KasvuEsedulle vuoden 2018 alusta. Näiden myytyjen koulutusten lisäksi tytäryhtiö hoitaa kaiken uuden maksullisen palvelutoiminnan ja vastaa Esedu-konsernin tulonmuodostuksesta tältä osin.

Pieksämäellä on tiivistetty yhteistyötä yritysten kanssa Hiekkiksen kummiyritystoiminnan muodossa. Mikkelissä puolestaan on kokeilussa uudenlainen yhteistyömalli Suutarisen betonielementtitehtaan kanssa, jonka puitteissa rakennusalan opiskelijat pääsevät oppimaan elementtien valamista. MetsäGroup ja UPM jatkavat Salosaaren metsäkonealan opiskelijoiden kummiyrityksinä.

Esedun pedagogiset ratkaisut ovat ajanmukaisia ja joustavia. Esedu on parhaiden joukossa opiskelijatytyväisyydessä, läpäisyssä ja työllistymisessä.

TAVOITTEET: Olemme kirjanneet osaamisen kehittämisen digitaalisissa ympäristöissä kaikkiin koulutuksen toteuttamissuunnitelmiin ja tarjoamme sitä osana henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa (HOKS). HOKS-prosessiin kuuluu yksilöllinen ohjauksen ja erityisen tuen määrittely, johon varaamme riittävät resurssit. Aidosti yksilölliset oppimispolut mahdollistetaan mm. kaikilla aloilla käytettävän ja kaikki yhteiset opinnot sisältävän opintotarjonnan kautta. Opettajat ohjaavat opiskelijoita aiempaa enemmän ja myös mobiilisti työelämässä. Ohjauksen toimintaprosessin kuvausta on tarkennettu. Tarjoamme riittävästi ja monipuolisesti erityisen tuen ja opiskeluhuollon toimenpiteitä. Lisäämme autenttisisissa ympäristöissä tapahtuvaa oppimista ja kehitämme opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja.

Tutkinnon perusteiden toteutussuunnitelmatyö on edennyt tavoitteiden mukaisesti. Tutkintojen digi- ja HOKS-vastaavat on nimetty ja heidän koulutuksensa on käynnistynyt. Opintotarjontamallin rakentaminen jatkuu ja verkko-opintoja rakennetaan. Opiskelijoiden erityistä tukea koskevan sisäisen tarkastuksen suunnitelma valmistui ja sisäisen tarkastuksen toimenpiteet käynnistyvät kevään aikana. Prosessikuvauksia on täydennetty ja päivitetty.

Oppimista on viety reformin hengen mukaisesti työelämään mm. käynnistämällä hiusalan PopUp-piste Mikkelin Sokokselle. ESSOTEn ja Mikkelin kaupungin kanssa on suunniteltu yhteistä PUHKE-hanketta suurtalous- ja puhdistuspalvelualalle. Yhteistyöhankkeessa on tarkoitus saada lisää osajia aloille, joilla on runsaasti työvoimatarvetta.

Metsäkonealalla digitaalisuus vahvistui, kun simulaattoreihin hankittiin VR-lasit. Tämä vie simulaattoriopetuksen jälleen uudelle tasolle ja tekee simulaattorin käytöstä entistä todellisemmän tuntuista.

Raviradantiellä puolestaan on rakennettu "digipajaa", jonne on keskitetty digitaalisia välineitä, mm. 3D-tulostimia. ProDiags5-ohjelmistoversiota ollaan ottamassa käyttöön autoalalla, ja henkilöstöä on koulutettu ohjelman käyttöön webinaarien avulla. Teollisuusautomaation kokoonpanolinjasto valmistuu kevään aikana yhteistyössä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opinnäytetöiden tekijöiden kanssa.

Esedussa järjestettiin alkuvuodesta kolme Taitaja –semifinaalia. Lähihoitajalajin ja metsäalan semifinaalit toteutettiin Mikkeliissä, muurauksen ja laatoituksen semifinaali Pieksämäellä. Huippuosaajan –polun kautta Esedulta lähtee seitsemän opiskelijaa Taitaja-kilpailuihin, jotka käydään Tampereella 14.-17.5.2018. Kisajoukkueeseen kuuluu opiskelijoiden ja heidän valmentajiensa lisäksi opettajista koostuva seitsemänhenkinen tuomarijoukkue. Ammattitaidon SM-finaalissa Esedun opiskelijat kilpailevat viidessä eri lajissa, joita ovat autokorinkorjaus, metsäkoneenkäyttö, kirvestyöt, kuljetuslogistiikka ja lähihoito. Finalistit valmistautuvat Taitaja-kisoihin kevään aikana omien valmentajiensa ohjauksessa. Valmentautumiseen kuuluu muun muassa aikaisempien vuosien kisatehtävien läpikäyntiä.

Maaliskuussa kokoontui n. 40 huoltajaa Esedun vanhempainfoorumiin. Foorumissa käsiteltiin opiskelijoiden hyvinvointia kouluterveyskyselyn tulosten kautta, sekä kerrottiin ammatillisen koulutuksen reformin mukanaan tuomista muutoksista. Yhteistä keskustelua käytiin illan aikana mm. opiskelijoiden itseohjautuvuuden tukemiseen liittyen.

Esedu on vetovoimainen työnantaja, joka huolehtii henkilöstöstä.

TAVOITTEET: Otamme käyttöön työuran vaiheeseen kytkeytyvän henkilöstönkehittämisen mallin. Vuosityöaikakokeilu jatkuu, sitä arvioidaan ja parannetaan. Osaamisprofiileja ja – kartoituksia hyödynnetään henkilöstön kehittämisen suunnittelussa ja toteutuksessa. Ohjaukseen liittyvää osaamista lisätään. Opettajien työelämäjaksot ovat säännöllisiä ja niiden toteutusta sekä tavoitteita kehitetään. Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua muutosten läpivientiin. Henkilöstö arvioi organisaation johtamisen ja esimiestyön osana kehittämistä.

Ammattiopistossa vuosityöaikakokeilua jatketaan vuonna 2018. Samalla valmistaudutaan siihen, että opettajien työaikasuunnittelu muuttuu kalenterivuosi- pohjaiseksi vuoden 2019 alusta. Tämä työ on käynnistynyt raportointikauden aikana. Myös aikuiskoulutusliitteen opettajien siirtymistä vuosityöaikaan 1.1.2019 alkaen selvitetään, jonka jälkeen koko ammattiopiston opetushenkilöstö olisi samassa sopimuksessa.

Vuonna 2017 toteutettiin kattava koko Esedun nykyistä henkilöstöä koskeva osaamiskartoitus. Kartoitusten tulokset käydään läpi 2018 kehityskeskusteluissa ja niiden pohjalta rakentuvat henkilökoh- taiset kehityssuunnitelmat. Koko henkilöstön osaamista koskeva tieto on rakennettu samaan C&Q järjestelmään. Tavoitteena on kuvata osaamisvaranto vuoden 2018 aikana. Kartoitukset anta- vat myös erinomaisen pohjan vuoden 2018 henkilöstön kehittämistoimenpiteiden, mm. koulutus- ten ja mentorointitehtävien suunnittelulle ja toteutukselle. Mentorointi on osa vuoden aikana käyt- töön otettavan, työuran vaiheeseen kytkeytyvän henkilöstönkehittämisen mallin toimintatapoja. Osaamisen johtamisessa ja henkilöstön kehittämisessä tehdään kiinteää yhteistyötä Esedun hank- keiden kanssa.

Esedun uuteen tilanteeseen konsernina varaudutaan myös henkilöstönkehittämisen palveluiden suunnittelussa ja tarjonnassa mahdollisille uusille toimijoille. Osaamisprofiilit otetaan käyttöön rek- rytyksissä ja tehtävämuutoksissa.

Tammikuun henkilöstön kehittämispäivässä työstettiin koulutuksen uusia toteutussuunnitelmia ja kuultiin opiskelijoiden motivoinnin asiantuntijaa. Toukokuun 2018 henkilöstön kehittämispäivä suunnataan työhyvinvoinnin tukemiseen.

Tasapainoinen taloutemme varmistaa laadukkaan toiminnan

TAVOITTEET: Toimintaa on sopeutettu reformia kohti tasapainoista tulosta kohti. Resurssien käyttö on mitoitettu oikein. Tilakustannuksia saadaan pienennettyä. Tytäryhtiö KasvuEsedu Oy saavuttaa sille asetetut tavoitteet.

KasvuEsedu Oy:n toiminta on raportointikaudella saavuttanut sille asetetut volyyymi- ja eurotavoitteet.

4 Talouden tunnusluvut

 Etelä-Savon Koulutus Oy	Talousarvio 2018	Toteutuma 3/2018	Toteutuma 3/2017	Johdon ennuste 1-12/2018
Toteutuma 3/2018/ulkoinen	€	€	€	€
Valtionosuusrahoitus	-26 220 000	-6 505 084	-6 607 030	-26 130 871
Koulutuksen myyntituotot	-1 404 000	-391 361	-816 344	-1 504 000
Muu liiketoiminnan myynti	-1 631 550	-703 486	-255 568	-1 631 550
LIIKEVAIHTO	-29 255 550	-7 599 931	-7 678 942	-29 266 421
Valmisvarastojen muutos	-60 000	305 271	0	-60 000
VALM. JA KESKENER.VAR.MUUTOS	-60 000	305 271	0	-60 000
Vuokratuotot	-500 000	-73 629	-97 962	-500 000
Avustukset ja tuet	-1 700 000	-258 544	-387 208	-1 700 000
Muut tuotot	-108 000	-54 155	-43 733	-208 000
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	-2 308 000	-386 328	-528 903	-2 408 000
Palkat ja palkkiot	14 969 066	3 950 772	4 052 297	14 969 066
Henkilösivukulut	4 423 933	1 027 014	1 109 042	4 423 933
HENKILÖSTÖKULUT	19 392 999	4 977 786	5 161 336	19 392 999
Suunnitelman mukaiset poistot	1 350 000	382 494	314 945	1 588 000
POISTOT JA ARVONALENNUKSET	1 350 000	382 494	314 945	1 588 000
Liiketoiminnan muut kulut	6 700 006	1 538 981	1 964 978	6 600 006
Vuokrat ja vastikkee	4 050 951	950 764	1 111 205	4 050 951
Toimitilakulut	770 050	184 842	251 038	770 050
Rahoitustuot ja kulut	0	1 173	679	0
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	11 521 007	2 675 759	3 327 900	11 421 007
TULOS	640 456	355 052	596 337	667 585
Tuotot	-31 623 550	-7 680 988	-8 207 845	-31 734 421
Kulut	32 264 006	8 036 039	8 804 182	32 402 006
- henk.kulut	19 392 999	4 977 786	5 161 337	19 392 999
- muut kulut	12 871 007	3 058 253	3 642 845	13 009 007
Kassatilanne/maaliskuu	€			
Keskiarvo	2 767 815			
Minimiarvo	2 019 998			

Toimintatuotoista puuttuu tavoitteellisissa opiskelijavuosissa menetetty 100.000 euroa. Koko toimintakauden kassa on pysynyt vahvana. Poistoja kertyy suunniteltua hiukan enemmän taloushallinnon järjestelmän poistoista johtuen. Henkilöstökulut toteutuvat talousarvion mukaisena.